

Zorgboerderijen en de invulling van de WMO in uw gemeente

De zorgboerderij is voor veel mensen met een zorgvraag van grote betekenis. Zij kunnen hier terecht voor dagbesteding, sociale activering, arbeidstraining of mogelijk zelf een (tijdelijk) 24-uursverblijf. Door de grote diversiteit aan werkzaamheden, de verschillende werkomgevingen, de kleinschaligheid en de persoonlijke benadering is de zorgboerderij ook uitermate geschikt voor het stimuleren van participatie en zelfredzaamheid.

De kans is groot dat uw gemeente één of meerdere zorgboerderijen telt of in de toekomst gaat krijgen. Een overzicht en meer informatie vindt u op www.zorgboeren.nl

Zorgboerderijen en de huidige WMO

Kijkend naar de negen prestatievelden van de WMO vindt de zorgboerderij aansluiting bij:

4. het ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers, bijvoorbeeld met respijtzorg.
5. het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijk verkeer en van het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem.
6. het verlenen van voorzieningen voor het voorgaande.

Het verschilt per zorgboerderij of en op welke wijze hier invulling aan wordt gegeven. Bij de prestatievelden 5 en 6 valt te denken aan ondersteuning bij vervangend onderwijs in relatie met jeugdzorg, arbeidstoeleiding en (re)integratie. In aansluiting hierop is het participatiebudget te benutten.

Overigens kan een zorgboerderij soms tegelijk van betekenis zijn voor andere gemeentelijke beleidsthema's zoals het in stand houden van voorzieningen ten behoeve van de leefbaarheid en het leveren van een bijdrage aan natuurdoelen (onderhoud van landschapselementen).

WMO vanaf 2013

Het kabinet is van plan vanaf 2013 de AWBZ-functies voor begeleiding en dagbesteding, wat op veel zorgboerderijen geboden wordt, over te hevelen naar de gemeente. De functies vallen dan onder de WMO.

Aan de slag met zorgboerderijen in uw gemeente

Als beleidsmedewerker staat u voor de opgave invulling te geven aan de WMO. Een vertegenwoordiger van een regionaal samenwerkingsverband van zorgboerderijen levert hier graag een bijdrage aan. Voor contactgegevens kunt u terecht bij de Federatie Landbouw en Zorg, tel. 0342-450364.

Op de achterzijde is als voorbeeld weergegeven hoe de gemeente Peel en Maas (provincie Limburg) met andere partijen een beleidslijn voor wonen, welzijn en zorg heeft uitgezet en als één van de onderdelen werkt aan een veranderopgave waar zorgboerderijen onderdeel van uitmaken.

De bijdrage van de Federatie Landbouw en Zorg op het congres WMO en Welzijn Nieuwe Stijl 2011 is mede mogelijk gemaakt door de Taskforce Multifunctionele landbouw. Dit informatieblad is opgesteld door Mariska van Koulil en Marianne van der Heijden van de ZLTO (mei 2011).

**Voorbeeld gemeente Peel en Maas (provincie Limburg)
veranderopgave integrale dagvoorzieningen waaronder zorgboerderijen
als onderdeel van convenant Leven in het Dorp Wonen-WelzijnZorg.**

De basis wordt gevormd door de Beleidsnota Leven in het Dorp WWZ 2008-2012 met een **totaalvisie** op het gebied van wonen, welzijn en zorg. Dit is een nota van 33 convenantpartijen waaronder de gemeente.

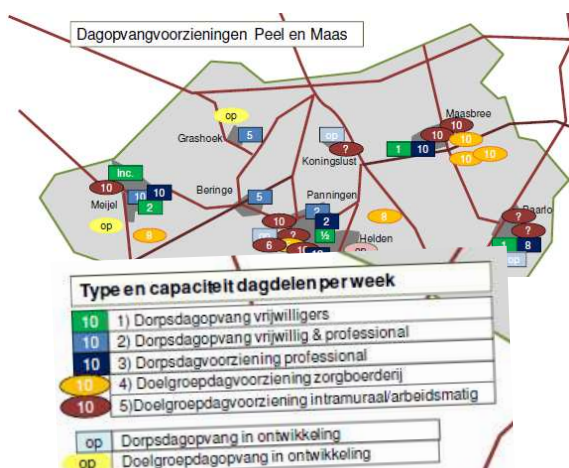

Samen innovatief grenzen verleggen
Beleidsnota Leven in het Dorp WWZ 2008 – 2012

In één van de programmalijnen van de beleidsnota is een centrale plaats ingeruimd voor integrale dagvoorzieningen. Doel is te komen tot een **dekkende en toekomstbestendige structuur** in alle kernen van de gemeente en voor alle doelgroepen. Om hier een concretiseringslag in te maken hebben de gemeente Peel en Maas en het UVIT-zorgkantoor verder onderzoek verricht naar de veranderopgave en implementatiestappen die te nemen zijn om te komen tot deze structuur.

Voor de operationalisering zijn in de vorm van een beleidsadvies uitgangspunten geformuleerd en verandervoorstellen gedaan m.b.t. de structuur van dagvoorzieningen in Peel en Maas. Daarnaast is de **veranderopgave** voor vijf onderscheiden **type dagvoorzieningen** weergegeven:

1. Dorpsdagopvang met vrijwilligers: Behoeft weinig te veranderen. Mn meer samenwerking opzoeken met andere dagvoorzieningen.
2. Dorpsopvang met vrijwilligers en professionals: Qua opzet op orde. Verbeterpunten vooral mbt verbreding van doelgroepen en evenwichtigere mix van deelnemers met en zonder AWBZ-indicatie en versterking van de onderlinge samenwerking tussen dagvoorzieningen.
3. Dorpsopvang met professionals: Kennen de grootste veranderopgave, mn in verschuiving naar evenwichtigere mix van vrijwilligers en professionals en verbreding van doelgroepen.

4. **Doelgroepopvang zorgboerderij:** Kennen een specifieke situatie en opereren in een regionale markt. Vanwege AWBZ-financiering ligt de opgave bij het exploitabel houden. Verbeteringen zijn door te voeren door een goede verwijzingsstructuur en p.r., een meer prominente rol voor de zorgboer en een betere inbedding in de lokale gemeenschap.
5. Doelgroepopvang intramuraal/arbeidsmatig: Richtten zich op dagbesteding van eigen klanten van de zorginstelling. Veranderopgave ligt met name in betere inbedding in lokale gemeenschap.

Een implementatiestrategie gaat de basis vormen voor een **gezamenlijk inkoopkader** van gemeente en zorgkantoor. Hiermee spelen gemeente en zorgkantoor in op de overheveling van de functie begeleiding waar dagvoorzieningen onderdeel van uit maken. De oplossingsrichtingen, die in het beleidsadvies zijn beschreven, vragen een **inzet van alle partijen**. In het proces zijn inwoners, maatschappelijke partners én de regisseurs via de gemeente en het zorgkantoor via een gelijkwaardige en wederkerige relatie vertegenwoordigd: de Gouden Driehoek. De **financiering wordt gebundeld** en gaat rechtstreeks naar de uitvoerende organisaties, zoals zorgboerderijen, op basis van een exploitatieovereenkomst.

De bijdrage van de Federatie Landbouw en Zorg op het congres WMO en Welzijn Nieuwe Stijl 2011 is mede mogelijk gemaakt door de Taskforce Multifunctionele landbouw. Dit informatieblad is opgesteld door Mariska van Koulil en Marianne van der Heijden van de ZLTO (mei 2011).